

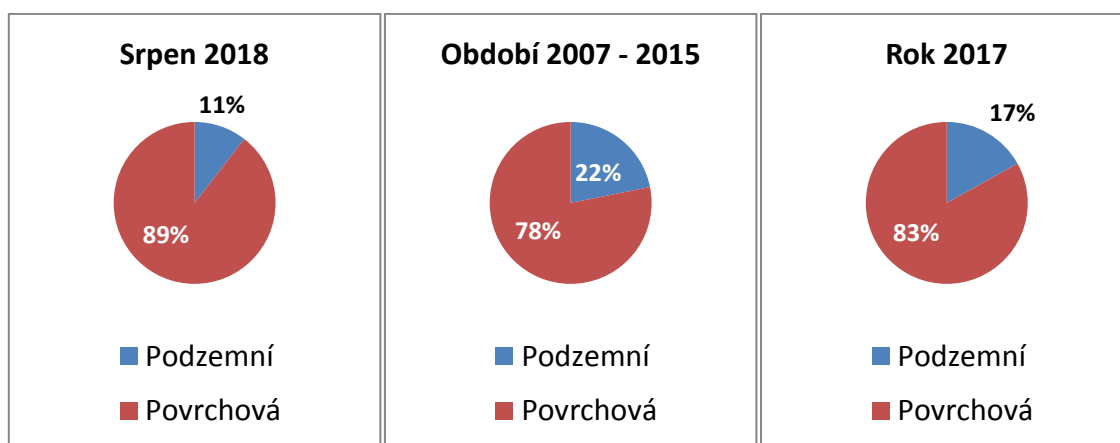
Sucha a pesticidů se na Žďársku nemusíme obávat

Obavy ze sucha jsou aktuálním problémem, který řeší české vodárenství. Jak se podepsalo na Žďársku, tedy v oblasti, kde vodovody vlastní Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko a provozuje VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.?

V důsledku sucha vodohospodáři na Žďársku zaznamenali v posledních letech výrazný pokles vydatnosti podzemních zdrojů, která v srpnu letošního roku činila pouhých 11 % z celkového objemu výroby pitné vody. Průměrně se ročně vyrobí ve vodovodech Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko 5,3 mil. m³ pitné vody. V předchozích letech se na výrobu pitné vody využívalo z podzemních zdrojů jednou tolik vody, tedy 22 %.

V tomto hydrologicky suchém období se však naplno projevuje výhoda vodárenských nádrží, které pomáhají překlenout srážkově chudé měsíce a akumulovat vodu během jarního tání či při bleskových povodních. Konkrétně v okrese Žďár nad Sázavou byly v 50. – 60. letech vybudovány vodárenské nádrže Vír a Mostiště, které mají dostatečnou akumulaci vody. Při poklesu množství vody v podzemních zdrojích, kterých díky hydrogeologickým poměrům na Vysočině není dostatek, se jmenované nádrže staly hlavními zdroji pitné vody pro skupinový vodovod Žďársko, který je na jihu propojen se skupinovým vodovodem Třebíčsko. Tento druhý skupinový vodovod pak má jako hlavní zdroj vodní nádrž Vranov.

Grafy podílů výroby vody z podzemních a povrchových zdrojů:

K 1. 10. 2018 bylo v zásobním prostoru vodárenské nádrže Vír 18,828 mil. m³ vody, tj. 42,7 % celkového zásobního prostoru. Větší pokles hladiny je však způsoben kromě sucha i mimořádnou manipulací na přehradě Vír v roce 2017, kdy byla uměle snížena hladina vody v nádrži po dobu sanace pilířů na hrázi. V zásobním prostoru vodárenské nádrže Mostiště bylo 4,986 mil. m³ vody, tj. 53,4 % celkového zásobního prostoru. Zásobní prostor slouží k akumulaci vody pro zajištění vodárenských odběrů, energetické využití, chov ryb, závlahy a zabezpečení minimálního průtoku vody v toku pod nádrží. Objem zásobního prostoru byl stanoven podle dlouhodobých hydrologických dat a požadavků na jeho využití. V manipulačním řádu vodního díla jsou pak stanoveny regulační stupně, které podle aktuálního množství vody v nádrži regulují odtok z nádrže a tím ovlivňují rychlost jejího prázdnění. V současné době ještě nebylo na obou nádržích dosaženo nejvyšších stupňů regulace a stávající bilance garantují dostatečnou zásobu vody i v případě pokračujícího sucha.

Rovněž tak výrobní kapacita úpraven vod Vír a Mostiště garantuje i do budoucna dostatek kvalitní pitné vody pro region Žďársko.

Z výše uvedeného vyplývá, že v současné době je na 139 vodovodech zásobujících 84 tisíců obyvatel ve vlastnictví Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko a provozovaných VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a.s., **zajištěna dodávka dostatečného množství kvalitní pitné vody splňující přísné hygienické požadavky stanovené vyhláškou č. 252/2004 Sb. v platném znění včetně limitů pro pesticidní látky a jejich metabolity.**

V žádné z členských obcí Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko nebylo nutné přistoupit k omezení užívání pitné vody z důvodu nedostatečného zdroje vody.

Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko a VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST a.s. mimo vlastní provoz dodávky pitné vody aktivně pomáhá v této mimořádné situaci ostatním obcím, kde vodovody nevládní a neprovozují. V těchto obcích zajišťuje při nedostatku pitné vody dovoz vody cisternami do vodojemů. V letošním roce tak již bylo dovezeno do dnešního dne 3.844 m³ vody. Dovoz vody do vodojemů je však jen dočasným řešením. Mnohem efektivnější je připojování místních vodovodů, jež jsou závislé pouze na málo vydatných zdrojích podzemní vody, na skupinový vodovod Žďársko. Toto řešení je podporované i státními dotacemi a vlastníkem vodovodů Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko je připraven aktivně spolupracovat a řešit problémy spojené s nedostatkem pitné vody i v takto postižených obcích přesto, že nejsou jeho členy.

Kromě problémů se suchem se v poslední době v médiích objevují zprávy, že značná část podzemních a povrchových vod a někdy i pitných vod je kontaminována pesticidními látkami. V současné době v dodávané pitné vodě sledujeme cca 120 pesticidních látek včetně jejich metabolitů. Převážná část dodávané pitné vody pochází z povrchových zdrojů, tj. vodárenské nádrže Mostiště a Vír. V surové vodě z těchto povrchových zdrojů jsou některé pesticidní látky a jejich metabolity nalézány. Technologické linky obou úpraven povrchových vod jsou však vybaveny technologií k odstranění těchto pesticidních látek z vody. Na úpravě vody Mostiště je to především dávkování ozonu a následná sorpce na granulovaném aktivním uhlí. Rovněž na úpravě vody Vír jsou pesticidní látky odstraňovány z vody sorbcí na granulovaném aktivním uhlí. Technologie odstraňující pesticidní látky a jejich metabolity z vody jsou dostatečně účinné a v pitné vodě dodávané spotřebitelům jsou dodrženy hygienické limity pro všechny sledované pesticidní látky a jejich metabolity.

Na podzemních zdrojích pitné vody byl výskyt pesticidních látek a jejich metabolitů zjištěn pouze výjimečně a zjištěné nálezy byly nižší než hygienické limity. Protože původ těchto látek je především ze zemědělské činnosti, jsou realizována preventivní opatření, a to formou stanovení ochranných pásem vodních zdrojů a kontrol dodržování režimu zemědělské činnosti.

Ing. Dagmar Zvěřinová
předsedkyně předsednictva
Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko

Ing. Karel Fuchs
ředitel divize Žďár nad Sázavou
VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a. s.

